

V Bruseli 10. 7. 2023
COM(2023) 402 final

2023/0237 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2023) 269 final} - {SWD(2023) 240 final} - {SWD(2023) 241 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Európska štatistika sa od roku 1953 spolu s Európskou úniou rozvíjala a zohrávala čoraz dôležitejšiu úlohu pri podpore činností, politik a legislatívnych aktov EÚ od ich navrhovania a vykonávania až po ich monitorovanie a hodnotenie.

Súčasným právnym rámcom upravujúcim európsku štatistiku je nariadenie (ES) č. 223/2009, ktoré Európsky parlament a Rada prijali v roku 2009. V roku 2015 bolo nariadenie zrevidované s cieľom posilniť celkové riadenie Európskeho štatistického systému (ESS), a najmä jeho odbornú nezávislosť. Odvtedy sa toto posilnené riadenie osvedčilo ako účinné.

V súvislosti s nedávnou finančnou a migračnou krízou a krízou spôsobenou ochorením COVID-19, po ktorých nasledovala ruská vojenská agresia voči Ukrajine, sa však zvýšili požiadavky na včasnejšiu a podrobnejšiu európsku štatistiku, ktorá je potrebná ako podklad pre rozhodovanie na úrovni EÚ a zabezpečenie najlepšej možnej reakcie EÚ na krízy, aj s ňou súvisiace očakávania. EÚ v nedávnej minulosti vykonala niekoľko legislatívnych iniciatív na vytvorenie komplexných mechanizmov reakcie na krízy prostredníctvom návrhov, ako je mechanizmus civilnej ochrany, Európsky úrad pre pripravenosť a reakcie na núdzové zdravotné situácie (HERA), mechanizmus korekcie trhu alebo nástroj núdzovej pomoci pre jednotný trh (SMEI).

ESS zároveň funguje v kontexte hlbokoj digitálnej transformácie, v rámci ktorej okrem vzniku mnohých digitálnych zdrojov údajov vznikli nové informačné potreby. Tieto zdroje sú pripravené na využitie a môžu pomôcť pri zostavovaní európskej štatistiky, ktorá dokáže uspokojiť tieto potreby efektívnejšie, rozsiahlejšie a včasnejšie. Vďaka tomu sa zasa môže zvýšiť hospodársky rast, môžu sa podniknúť inovácie, podporiť demokratická zodpovednosť a celkový blahobyt spoločnosti.

Výsledkom je, že sa zmenili očakávania používateľov európskej štatistiky, pričom ich požiadavky na podrobnejšiu štatistiku zostavovanú rýchlejšie, s väčšou periodicitou a poskytujúcu podrobnejšie poznatky na podporu politik EÚ založených na faktoch sa zvyšujú. Kľúčovou súčasťou tohto nového prostredia sa stali aj nové pravidlá ochrany údajov uvedené vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov (GDPR), ako aj nové parametre ochrany súkromia. Vzhľadom na to, že súčasné metódy tvorby európskej štatistiky sa obmedzujú na tradičné zdroje údajov (napr. zisťovania a administratívne záznamy), je tieto zvyšujúce sa požiadavky ťažké, ak nie nemožné splniť, a to aj po pridelení dodatočných zdrojov štatistickým úradom.

Všeobecným cieľom tohto návrhu je preto pripraviť právny rámec upravujúci európsku štatistiku na budúcnosť a výrazne zlepšiť schopnosť ESS reagovať na potreby týkajúce sa údajov. V rámci ESS bude možné zostavovať štatistiku, ktorá je relevantnejšia, rýchlejšie dostupná a podrobnejšia. Zlepší sa tým efektívnosť a znížia sa náklady a zaťaženie členských štátov a respondentov zisťovaní. Cieľom tejto iniciatívy je okrem toho poskytnúť ESS mechanizmus a nástroje na rýchlu, kolektívnu a koordinovanú reakciu v prípade naliehavých požiadaviek na údaje v časoch krízy.

Konkrétnejšie je cieľom návrhu umožniť štatistickým orgánom naplno využiť potenciál digitálnych zdrojov údajov a technológií tým, že umožnia ich opätovné použitie na účely európskej štatistiky. Návrh prispeje k tomu, aby sa ESS stal efektívnejší a účinnejší na základe toho, že sa podporí zdieľanie údajov a posilní sa jeho koordinácia; vďaka návrhu sa prísne zachová dôvernosť štatistických údajov a ochrana osobných údajov; aktualizujú sa

úlohy partnerov ESS; opíšu možné úlohy v súvislosti s využívaním príležitostí, ktoré ponúka digitálna transformácia na nákladovo efektívnejšiu a menej zaťažujúcu tvorbu štatistiky, a špecifikujú sa nové funkcie, ktoré by štatistické orgány mohli vykonávať vo vznikajúcich európskych a vnútroštátnych dátových ekosystémoch, a to pri plnom dodržiavaní zásady subsidiarity.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je v plnom súlade s existujúcimi ustanoveniami právnych predpisov EÚ o štatistike.

- **Súlad s ostatnými politikami EÚ**

Tento návrh je v súlade s existujúcimi pravidlami týkajúcimi sa:

- spracúvania osobných údajov [vrátane všeobecného nariadenia o ochrane údajov (GDPR)],
- posilnených mechanizmov na zlepšenie dostupnosti údajov (akt o správe údajov),
- všeobecného prístupu týkajúceho sa sprístupňovania údajov subjektom verejného sektora v situáciách mimoriadnej potreby, ako sa uvádza v návrhu aktu o údajoch, o ktorom sa v súčasnosti rokuje,
- ochrany súkromia a dôvernosti komunikácií, ako aj všetkých (osobných alebo iných ako osobných) údajov, ktoré boli uložené v koncovom zariadení alebo ktoré boli získané prostredníctvom týchto zariadení (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách, ktorá bude nahradená nariadením o súkromí a elektronických komunikáciách, o ktorom v súčasnosti rokuje Európsky parlament a Rada).

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto návrhu je článok 338 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ). Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijímú opatrenia na vypracovanie štatistiky tam, kde je takáto štatistika nevyhnutná pre výkon činností EÚ.

Okrem toho sa v článku 338 ods. 2 ZFEÚ stanovujú požiadavky na tvorbu európskej štatistiky, pričom sa vyžaduje súlad s normami nestrannosti, spoľahlivosti, objektivity, vedeckej nezávislosti, hospodárnosti a štatistického utajenia dôverných dát bez toho, aby nadmerne zaťažovali hospodárske subjekty.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje, pretože návrh nepatrí do výlučnej právomoci EÚ. To znamená, že EÚ koná len preto, že by to bolo účinnejšie ako opatrenia prijaté na úrovni krajiny či na regionálnej alebo miestnej úrovni.

Na to, aby sa v rámci ESS mohla zostavovať relevantnejšia, včasnejšia a podrobnejšia európska štatistika, sú potrebné právne ustanovenia na úrovni EÚ, na základe ktorých by sa národným štatistickým úradom a Komisii (Eurostatu) sprístupnili nové zdroje údajov, aby mohli zostavovať európsku štatistiku udržateľným spôsobom.

V súčasnosti, keď členské štáty umožňujú opätovné použitie údajov v súkromnej držbe na účely oficiálnej štatistiky, sú podmienky a záruky v jednotlivých členských štátoch rozdielne. Harmonizovaný prístup na úrovni EÚ by zabezpečil právnu zrozumiteľnosť a spravodlivé

zaobchádzanie so súkromnými držiteľmi údajov, ktorí pôsobia vo viacerých členských štátoch.

Aby ESS mohol reagovať na krízy, mali by sa do celkového legislatívneho rámca upravujúceho európsku štatistiku zaviesť osobitné odkazy, ktoré umožnia rýchlu reakciu na úrovni EÚ a zároveň zabezpečia, aby bola štatistická reakcia konzistentná vo všetkých členských štátoch. Navrhovaný mechanizmus reakcie by zlepšil účinnosť vďaka posilnenej štatistickej koordinácii, pričom by sa rešpektovali právomoci a povinnosti národných štatistických úradov. Okrem toho by sa mohol použiť ako doplnok k existujúcim nástrojom EÚ v oblasti reakcie na krízu s cieľom zabezpečiť včasnú a relevantnú štatistiku pre rozhodovanie založené na faktoch v rámci týchto nástrojov.

S cieľom znížiť zaťaženie podnikov a občanov a zvýšiť efektívnosť a kvalitu treba procesy v rámci ESS optimalizovať. Tieto procesy zahŕňajú podmienky týkajúce sa zberu a zdieľania údajov v súvislosti s javmi, ktoré sa vyskytujú vo viac ako jednom členskom štáte, ako sú napríklad činnosti nadnárodných spoločností.

Bez ďalších legislatívnych opatrení na úrovni EÚ budú problémy, ktoré vznikli, pokračovať a vzhľadom na zvýšenú digitalizáciu spoločnosti a zmeny v požiadavkách používateľov sa môžu postupne aj zhoršiť.

EÚ môže preto prijať navrhované opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o ES.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality uvedenou v ďalšom texte.

Cieľom iniciatívy je pripraviť ESS na budúcnosť. Ako sa preukázalo v posúdení vplyvu, je vhodná na tento účel a mala by viesť k celkovým prínosom pre spoločnosť, ktoré by boli podstatne vyššie ako celkové náklady. Procesné záruky zabezpečujú, aby sa proporcionalita uplatňovala vo všetkých fázach vykonávania revidovaného nariadenia (ES) č. 223/2009.

Iniciatíva je proporcionálna, pretože rieši len existujúce prekážky pri zostavovaní včasnejšej a podrobnejšej európskej štatistiky. Zahŕňa aj prácu vnútroštátnych orgánov a spolieha sa na ňu a posilňuje intenzívne zapojenie príslušných zainteresovaných strán v rámci ESS. Uprednostňovaná možnosť politiky neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov zmlúv.

- **Výber nástroja**

Vzhľadom na to, že predmet návrhu je už pokrytý nariadením, ktoré sa týmto návrhom mení, je najvhodnejším nástrojom nariadenie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Pri príprave tohto návrhu prebehla rôznymi spôsobmi konzultácia so zainteresovanými stranami. V rámci verejnej konzultácie sa zozbierali názory zainteresovaných strán na možnosti zabezpečenia toho, aby bola európska štatistika pripravená na budúcnosť. Spätnú väzbu poskytli rôzne skupiny zainteresovaných strán. Ich názory sú podrobne uvedené v prílohe k pracovnému dokumentu útvarov Komisie o posúdení vplyvu.

Verejná konzultácia prebiehala od 19. júla do 25. októbra 2022¹. Celkovo bolo doručených 204 platných odpovedí. Respondenti vyjadrili podporu opatreniam na úrovni EÚ zameraným na sprístupnenie digitálnych údajov v držbe súkromného sektora na účely tvorby európskej oficiálnej štatistiky, keďže 83 % respondentov to považuje za veľmi dôležité alebo dôležité. 11 % respondentov sa domnievalo, že európska oficiálna štatistika dostatočne reaguje na vznikajúce požiadavky používateľov, a to aj počas núdzových situácií a kríz, zatiaľ čo podľa 72 % reaguje do určitej miery, ale nie dostatočne. Pokiaľ ide o účely, v súvislosti s ktorými by v rámci Európskeho štatistického systému pomohlo jednoduchšie a systematickejšie zdieľanie údajov medzi štatistickými orgánmi, 72 % respondentov považovalo za užitočné znížiť zaťaženie respondentov a umožniť opätovné použitie už zozbieraných údajov. Okrem toho 85 % respondentov súhlasilo alebo rozhodne súhlasilo s tým, že štatistické orgány by mali organizáciám v rámci ich ekosystému poskytovať odborné poradenstvo v otázkach týkajúcich sa údajov a spracovania údajov, ako sú kvalita, opätovné použitie údajov, duševné vlastníctvo, dôvernosť, bezpečnosť a metaúdaje.

Názory zainteresovaných strán sa získavali aj prostredníctvom Štúdie na podporu posúdenia vplyvu revízie nariadenia (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike, ktorá vychádzala z materiálov, ako sú rozhovory so zainteresovanými stranami, ktoré sa uskutočnili od októbra do novembra 2022, online zisťovania (od 5. októbra do 7. novembra 2022) a online workshopu so zainteresovanými stranami 8. novembra 2022.

Na záver možno povedať, že používatelia a tvorcovia európskej štatistiky vyjadrili podporu preskúmaniu nariadenia (ES) č. 223/2009 v súlade s týmto návrhom, aj keď tvorcovia štatistiky (t. j. partneri ESS) poukázali na dôsledky v súvislosti s rozpočtom. Podporu vyjadrila vzhľadom na významný prínos pre spoločnosť aj široká verejnosť, ale keďže v prípade údajov súkromného sektora, ktoré sa majú opätovne použiť na účely európskej štatistiky, môže ísť do určitej miery o osobné údaje, požadovala prísne záruky zachovania dôvernosti, aj keď uznala, že ESS už veľmi spoľahlivé záruky týkajúce sa dôvernosti poskytuje.

Podnikom ako držiteľom údajov môžu vzniknúť náklady, a preto považovali za veľmi dôležité, aby sa rešpektovali ich záujmy. Boli však otvorené uprednostňovanej možnosti za predpokladu, že sa nájde spravodlivé riešenie otázky náhrady nákladov. Všetci oceňujú možné zníženie zaťaženia podnikov a domácností, ktoré by sa dosiahlo nahradením zisťovaní využívaním nových zdrojov údajov.

Okrem toho ESS už roky opakovane žiadal, aby sa otázka prístupu k údajom v súkromnej držbe na štatistické účely riešila na európskej úrovni. Začalo sa to pozičným dokumentom ESS z novembra 2017 o prístupe k údajom v súkromnej držbe, ktoré sú vo verejnom záujme², a nedávno pozičným dokumentom ESS o budúcom návrhu aktu o údajoch³.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Návrh bol podporený niekoľkými dokumentmi, štúdiami, odporúčaniami, konferenciami a inými odbornými príspevkami vrátane:

¹ Podrobnosti nájdete na stránke *Vyjadrite svoj názor*.

² Pozičný dokument Európskeho štatistického systému o prístupe k údajom v súkromnej držbe, ktoré sú vo verejnom záujme, november 2017.

³ Pozičný dokument Európskeho štatistického systému (ESS) o budúcom akte o údajoch, jún 2021.

- správy skupiny odborníkov pre uľahčenie využívania nových zdrojov údajov na oficiálnu štatistiku: Posilnenie postavenia spoločnosti opätovným použitím údajov v súkromnej držbe na oficiálnu štatistiku – európsky prístup⁴,
- Štúdie na podporu posúdenia vplyvu revízie nariadenia (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike,
- zasadnutia na vysokej úrovni, ktoré zorganizovalo francúzske predsedníctvo 7. – 8. apríla 2022 v Lyone na tému „Príprava Európskeho štatistického systému na budúcnosť“,
- zasadnutia predsedov a generálnych riaditeľov národných štatistických úradov v rámci ESS v Luxemburgu 18. mája 2022 s cieľom podrobnejšie prediskutovať dve konkrétne témy: udržateľný prístup k údajom v súkromnej držbe a zdieľanie údajov v ESS na tvorbu európskej štatistiky.

• **Posúdenie vplyvu**

K návrhu je priložené posúdenie vplyvu, ktoré bolo 14. decembra 2022 a 6. marca 2023 predložené výboru Európskej komisie pre kontrolu regulácie. Výbor vydal 27. marca 2023 kladné stanovisko s výhradami. Okrem dynamickej základnej možnosti (MP0), ktorá zohľadňuje rozsiahlejšiu Európsku dátovú stratégiu a nezahŕňa žiadnu revíziu nariadenia (ES) č. 223/2009, sa posudzovali dve ďalšie legislatívne možnosti: (MP1), podľa ktorej sa zavádzajú legislatívne opatrenia s nízkou intenzitou, a možnosť (MP2), podľa ktorej sa zavádzajú hlbkové legislatívne opatrenia a ukladajú povinnosti držiteľom údajov a národným štatistickým úradom členských štátov. Pri každej možnosti politiky bolo definovaných niekoľko konkrétnych politických opatrení.

Z porovnávacieho posúdenia troch možností politiky (MP) vyplynulo, že základná možnosť (MP0) má najmenej žiaduci výsledok, pokiaľ ide o účinnosť, efektívnosť a koherentnosť, a prvá možnosť politiky (MP1) je najvhodnejšia, pričom druhá možnosť politiky sa nachádza medzi nimi. Platí to pre každý zo špecifických cieľov. MP1 je menej účinná, ale efektívnejšia a koherentnejšia ako MP2. Okrem toho je uskutočniteľnejšia a podporená zainteresovanými stranami. Jednoznačne to hovorí v prospech toho, aby sa ako uprednostňovaná možnosť vybrala možnosť politiky 1.

Uprednostňovaná možnosť pokrýva opatrenia, ktorými sa

- i) zabezpečí udržateľné a spravodlivé využívanie digitálnych zdrojov údajov na účely európskej štatistiky vytvorením mechanizmu, na základe ktorého možno od súkromných držiteľov údajov vyžadovať na povinnom základe, aby umožnili opätovné použitie údajov, ktoré majú v držbe, na účely rozvoja a tvorby takejto štatistiky;
- ii) umožní iniciovanie štatistických opatrení vykonávaných priamo na úrovni EÚ v reakcii na krízové a mimoriadne okolnosti;
- iii) ak je to relevantné a odôvodnené, nariadi sa zdieľanie údajov medzi partnermi ESS na štatistické účely;
- iv) umožní Komisii (Eurostatu) zdieľať údaje s národnými štatistickými úradmi prostredníctvom bezpečnej infraštruktúry a
- v) umožní národným štatistickým úradom prevziať správu údajov vo svojich príslušných dátových ekosystémoch, a tým posilniť interoperabilitu a šandardizáciu údajov.

⁴ Záverečná správa skupiny odborníkov s názvom Posilnenie postavenia spoločnosti opätovným použitím údajov v súkromnej držbe na oficiálnu štatistiku – európsky prístup, vydanie 2022.

- **Základné práva**

V posúdení vplyvu sa nezistil žiadny potenciálny priamy vplyv na základné práva. Jediným základným právom, ktoré môže byť nepriamo ohrozené, je ochrana údajov v súvislosti s podporou zdieľania údajov a posilňovaním koordinácie v rámci ESS. Takéto posilnené zdieľanie údajov však bude organizované pri prísnom zachovaní štatistickej dôvernosti a ochrany údajov. Akékoľvek spracúvanie osobných údajov v súlade s týmto nariadením bude v súlade so všetkými podmienkami a pravidlami stanovenými v právnych predpisoch o ochrane údajov, ako je nariadenie (EÚ) 2016/679⁵ a nariadenie (EÚ) 2018/1725⁶.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Očakáva sa, že Európsky parlament a Rada prijmú navrhované nariadenie v roku 2024 a Komisia krátko nato prijme vykonávacie opatrenia. Nariadenie bude priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch EÚ bez toho, aby bol potrebný plán vykonávania.

V súlade s posúdením vplyvu sa bude vykonávanie prijatého nariadenia pravidelne monitorovať a vyhodnocovať. Posúdenie vplyvu obsahuje aj spôsoby monitorovania vrátane návrhov ukazovateľov, ktoré sa majú použiť.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Zavedenie nového vymedzenia kľúčových pojmov alebo prispôsobenie existujúceho vymedzenia pojmov (návrh na zmenu článku 3)

Navrhuje sa zaviesť nové vymedzenie pojmu „štatistika z viacerých zdrojov“ s cieľom zohľadniť skutočnosť, že európska štatistika sa môže zostavovať s využitím kombinácie rôznych zdrojov údajov. To umožní štatistickým orgánom hľadať najrelevantnejšiu a nákladovo najefektívnejšiu kombináciu primárnych zdrojov údajov na rozvoj a tvorbu rôznych európskych oficiálnych štatistík.

S cieľom lepšie zohľadniť realitu digitálneho veku, v ktorom ESS funguje, sa takisto navrhuje zaviesť nové vymedzenie pojmov, ako sú „údaje“, „metaúdaje“, „držitelia údajov“, „zdieľanie údajov“ a „zdroj údajov“. Treba upraviť aj existujúce vymedzenie pojmu „štatistické účely“ tak, aby sa súčasťou takýchto štatistických účelov explicitne stali výskumné činnosti vykonávané štatistickými orgánmi alebo stanovenie opôr výberu.

Zlepšenie schopnosti ESS rýchlo, kolektívne a koordinovane reagovať na naliehavé požiadavky na údaje v krízových časoch (návrh nového článku 16a)

Požiadavky na podrobnejšiu a včasnejšiu oficiálnu štatistiku, často takmer v reálnom čase, sa vo všeobecnosti zvyšujú, ale schopnosť splniť tieto požiadavky je mimoriadne dôležitá v krízových časoch, ako sa to nedávno ukázalo počas pandémie COVID-19 a energetickej krízy

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1);

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

vyvolanej ruskou vojenskou agresiou voči Ukrajine. V rámci bežného plánovacieho cyklu trvá rozvoj novej štatistiky zvyčajne niekoľko rokov, ale ak sú požiadavky naliehavé a dôležité, je potrebný zrýchlený postup s primeranými zárukami pre všetkých partnerov a pre kvalitu a harmonizáciu výsledných štatistických informácií. ESS musí dokázať reagovať rýchlejšie alebo proaktívne inovovať, aby prostredníctvom európskej štatistiky reagoval na takéto výnimočné a neplánované politické požiadavky, ktoré nie je možné uspokojiť v rámci vykonávania európskeho štatistického programu podľa jeho sedemročného programového harmonogramu. Možnosť Komisie prijať osobitné opatrenia na vykonávanie európskeho štatistického programu v súlade s článkom 14 ods. 2 nariadenia (ES) č. 223/2009 preto nestačí.

Navrhuje sa preto nové ustanovenie, podľa ktorého sa môžu prijať štatistické opatrenia na európskej úrovni, aby sa uspokojili naliehavé informačné potreby, ktoré vznikajú v časoch krízy a po aktivovaní núdzových mechanizmov v súlade s postupmi stanovenými v práve Únie.

V takýchto situáciách by Komisia (Eurostat) mala v úzkej spolupráci s Výborom pre ESS preskúmať prechodné štatistické opatrenia, ktoré sa majú zaviesť a vykonávať na európskej úrovni. Prínosom takejto lepšej okamžitej reakcieschopnosti v rámci ESS pre politické zainteresované strany a tvorcov politik by bolo dostatočne včasné získanie štatistických výstupov a poznatkov, ktoré sú porovnateľné vo všetkých členských štátoch EÚ.

Tieto štatistické opatrenia môžu zahŕňať tvorbu štatistiky na základe nových prechodných zberov údajov alebo poskytovanie ďalších poznatkov na základe už existujúcich údajov. Opatrenia môžu zahŕňať aj rozvoj nových metodík a iné koordinované opatrenia zamerané na zabezpečenie kontinuity, konzistentnosti a porovnateľnosti európskej štatistiky poskytovanej v krízových časoch.

Pri určovaní potreby štatistického opatrenia musí Komisia (Eurostat) včas a transparentne informovať Výbor pre ESS a konzultovať s ním. Národné štatistické úrady sa môžu rozhodnúť, že sa k štatistickým opatreniam pripoja a zúčastnia sa na nich. Komisia by okrem toho mala byť splnomocnená prijímať vykonávacie akty, v ktorých sa pre tieto štatistické opatrenia špecifikuje príslušné časové rozpätie, periodicita a požiadavky na kvalitu.

Okrem toho by sa tento mechanizmus mohol použiť paralelne k už existujúcim nástrojom EÚ v oblasti reakcie na krízu s cieľom zabezpečiť včasnú a relevantnú štatistiku pre rozhodovanie založené na faktoch v rámci týchto nástrojov.

Posilnenie včasného prístupu k administratívnym údajom na účely európskej štatistiky (návrh na zmenu článku 17a)

Navrhuje sa posilniť požiadavku, aby vnútroštátne verejné orgány zodpovedné za administratívne zdroje údajov, ktoré sú relevantné pre rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky, umožnili národným štatistickým úradom a iným vnútroštátnym orgánom⁷ bezplatný prístup k administratívnym údajom, ich opätovné použitie a integráciu včas a s dostatočnou periodicitou na účely tvorby a predkladania štatistiky Komisii (Eurostatu) v rámci lehôt a v súlade s požiadavkami na kvalitu stanovenými v právnych predpisoch o štatistike.

Okrem toho sa zavádza spresnenie a objasnenie, že Komisii (Eurostatu) sa na požiadanie umožní včasný prístup k relevantným údajom a metaúdajom z databáz a systémov interoperability, ktoré spravujú orgány a agentúry Únie, a ich opätovné použitie, ak je to potrebné na rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky. Na tento účel Komisia (Eurostat)

⁷ Podľa článku 4 nariadenia (ES) č. 223/2009 tvoria partnerstvo ESS iné vnútroštátne orgány spolu s národnými štatistickými úradmi a Eurostatom.

spolupracuje s príslušnými orgánmi a agentúrami Únie s cieľom určiť požadované individuálne prispôsobené údaje a metaúdaje, operačné postupy opätovného použitia údajov a nevyhnutnú fyzickú a logickú ochranu.

Zabezpečenie udržateľného prístupu k údajom v súkromnej držbe, ktoré vznikajú ako vedľajší produkt digitálnych služieb a internetu vecí, na účely európskej štatistiky (návrh nových článkov 17b, 17c, 17d a 17e).

V nových článkoch 17b, 17c, 17d a 17e v kapitole III s názvom „Tvorba európskej štatistiky“ sa navrhuje zaviesť pre súkromných držiteľov údajov povinnosť za určitých podmienok sprístupniť údaje na požiadanie národným štatistickým úradom alebo Komisii (Eurostatu). Navrhovaný mechanizmus predstavuje primeraný, obmedzený a predvídateľný rámec na európskej úrovni, ktorým sa účinne sprístupňujú tieto údaje na tvorbu európskej štatistiky a zároveň zabezpečuje právna istota a minimalizuje zaťaženie podnikov ako respondentov. Týmto mechanizmom však nie sú dotknuté spravodajské povinnosti štatistických respondentov stanovené v odvetvových právnych predpisoch ani povinnosť držiteľov údajov sprístupniť údaje na základe mimoriadnych potrieb v súlade s aktom o údajoch⁸.

V návrhu sa predpokladá dvojstupňový postup odôvodnenia, podľa ktorého sa potreba prístupu k novému zdroju údajov bude musieť najprv stanoviť na úrovni ročného pracovného programu európskej štatistiky. Odôvodnenie v ročnom pracovnom programe by bolo predpokladom pre druhú fázu, keď národné štatistické úrady alebo Komisia (Eurostat) budú skutočne predkladať súkromným držiteľom údajov individuálne žiadosti o sprístupnenie niektorých údajov na účely zostavenia určitej štatistiky (v rozsahu odôvodnenia z prvej fázy). Takéto žiadosti budú musieť zodpovedať štatistickým potrebám, bude sa v nich musieť jasne uvádzať ich účel a rešpektovať záujmy súkromného držiteľa údajov, ktorý je požiadaný o sprístupnenie údajov.

Zatiaľ čo hlavnými miestami prístupu k údajom v súkromnej držbe na účely zostavovania európskej štatistiky budú národné štatistické úrady, v niektorých prípadoch môže byť vhodnejším prvým miestom prístupu k údajom od podnikov Komisia (Eurostat). Ide najmä o domény, v ktorých by spôsob zberu údajov v rámci ESS mohol byť účinnejší, napríklad keď sú údaje v držbe spoločností pôsobiacich v celej Únii. Okrem toho je cieľom návrhu stanoviť povinnosť spolupráce a vzájomnej pomoci medzi národnými štatistickými úradmi aby sa zabránilo nadmernému počtu žiadostí súkromným držiteľom údajov a zabezpečil prístup spočívajúci v minimalizácii údajov.

Komisii by sa mala udeliť právomoc špecifikovať prostredníctvom vykonávacích aktov podmienky týkajúce sa sprístupňovania údajov, ako je formát údajov, požiadavky na metaúdaje, spoločný vzor, ktorý sa má použiť pri predkladaní žiadosti, alebo samotný spôsob prístupu k údajom s povinnosťou sprístupniť údaje jasne pokrývajúcou rôzne možnosti vrátane prenosu údajov, využitia zabezpečeného výpočtového rámca tretej strany alebo odoslania algoritmu súkromnému držiteľovi údajov.

V ustanoveniach sa špecifikujú povinnosti národných štatistických úradov a Komisie (Eurostatu) pri opätovnom použití údajov sprístupnených na rozvoj a tvorbu európskej štatistiky. Predovšetkým by národné štatistické úrady a Komisia (Eurostat) mali tieto údaje používať výlučne na štatistické účely v súlade so zásadami štatistickej dôvernosti a efektívnosti vynaložených nákladov a nesmú ich zdieľať s tretími stranami, ak s tým držiteľ údajov nesúhlasí. Okrem toho národné štatistické úrady a Komisia (Eurostat) prijímú vhodné opatrenia na ochranu štatistickej dôvernosti a obchodných tajomstiev, ako aj na ochranu

⁸ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o harmonizovaných pravidlách týkajúcich sa spravodlivého prístupu k údajom a ich používania (akt o údajoch) [COM(2022) 68 final].

d'alších oprávnených záujmov súkromných držiteľov údajov, a to aj v súvislosti s nákladmi a úsilím spojeným so sprístupňovaním údajov. Komisia (Eurostat) zverejní opis hlavných kategórií nákladov v súvislosti so spracovaním údajov, na ktoré sa môže držiteľovi údajov poskytnúť náhrada, ako aj metodiku výpočtu týchto nákladov.

Podpora zdieľania údajov v rámci ESS (návrh nového článku 17f)

Navrhuje sa, aby sa do súčasnej kapitoly III „Tvorba európskej štatistiky“ zaviedli nové ustanovenia o zdieľaní údajov medzi národnými štatistickými úradmi a medzi národnými štatistickými úradmi a Komisiou (Eurostatom) výlučne na účely rozvoja a tvorby európskej štatistiky a na zlepšenie jej kvality vtedy, ak je to relevantné a potrebné. Ide napríklad o prípady, ako je sledovanie cezhraničných javov, ktoré nemožno merať ako súčet odhadov jednotlivých členských štátov.

Zdieľanie údajov sa považuje za spôsob, ako zlepšiť prístup k zdrojom údajov v rámci ESS na účely rozvoja a tvorby štatistiky a na podporu analýzy údajov. Národné štatistické úrady a Komisia (Eurostat), ktoré sa zúčastňujú na zdieľaní údajov v rámci ESS, poskytnú všetky potrebné záruky týkajúce sa fyzickej a logickej ochrany dôvernosti údajov. Zdieľanie údajov by sa malo uľahčiť používaním bezpečnej infraštruktúry, ktorá zabezpečuje technickú integritu a dôvernosť spracovania údajov.

Ak ide o dôverné údaje v zmysle článku 3 tohto nariadenia alebo osobné údaje podľa nariadení (EÚ) 2016/679 a (EÚ) 2018/1725, zdieľanie takýchto údajov je povolené a môže sa uskutočňovať dobrovoľne a na základe technológií na zvyšovanie súkromia.

Rozvoj európskej štatistiky (návrh novej kapitoly IIIa „Rozvoj európskej štatistiky“ s novým článkom 17g)

Návrhom sa zavádza nová kapitola IIIa „Rozvoj európskej štatistiky“, ktorej predmetom je štatistika v procese rozvoja, niekedy označovanej ako „experimentálna štatistika“. Cieľom je vytvoriť rámec, v ktorom by ESS mohol spoločne rozvíjať európsku štatistiku v určitých oblastiach, čím by sa postupne integrovali nové technológie a nové poznatky. Komisia (Eurostat) môže v úzkej spolupráci s Výborom pre ESS iniciovať koordinovaný rozvoj nových štatistických výstupov a poznatkov v rámci ESS.

Šírenie európskej štatistiky (návrh nového odseku 4 v článku 18)

Navrhuje sa využiť skutočnosť, že členské štáty budú niekedy zverejňovať európsku štatistiku na vnútroštátnej úrovni pred lehotami na prenos stanovenými v príslušných odvetvových právnych predpisoch. Po zverejnení týchto údajov by Komisia (Eurostat) mala mať možnosť tie isté údaje okamžite šíriť, a tým prispieť k zvýšeniu včasnosti na európskej úrovni, ak zodpovedajú príslušnému vymedzeniu pojmov a klasifikácii.

Opätovné použitie verejne dostupných údajov (návrh na zmenu článku 25)

S cieľom zabezpečiť efektívnejšie používanie verejne dostupných údajov sa navrhuje zmeniť znenie článku 25.

Nové funkcie národných štatistických úradov vo vnútroštátnych rámcoch správy údajov (návrh nového článku 26a)

Okrem toho sa navrhuje, aby národné štatistické úrady mohli v súlade so zásadou subsidiarity prevziať na vnútroštátnej úrovni funkcie vo vnútroštátnych rámcoch správy údajov vrátane tých, ktoré sú stanovené v akte o správe údajov, s cieľom podporiť integráciu údajov a interoperabilitu, opis metaúdajov, zabezpečenie kvality a stanovovanie noriem a identifikovať nové zdroje údajov, ktoré by sa mohli použiť na štatistiku v procese rozvoja. Tieto funkcie sa musia vykonávať v súlade so štatistickými zásadami stanovenými v tomto nariadení.

Ustanovenie o hodnotení a preskúmaní (návrh nového článku 27a)

V súlade s dohodou medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o lepšej tvorbe práva sa navrhuje vložiť ustanovenie o preskúmaní.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 223/2009 o európskej štatistike**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 338 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009⁹ sa stanovuje právny rámec na úrovni EÚ pre rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky.
- (2) Nariadenie (ES) č. 223/2009 bolo v roku 2015 zmenené s cieľom ďalej posilniť riadenie Európskeho štatistického systému (ESS), najmä jeho odbornú nezávislosť, a odvtedy sa toto posilnené riadenie osvedčilo ako účinné.
- (3) Digitálna transformácia priniesla radikálne odlišné podmienky a vytvorila nové prostredie s novými potrebami v oblasti európskej štatistiky. Okrem toho v súvislosti s nedávnou krízou spôsobenou ochorením COVID-19 a energetickou krízou, ktorú vyvolala ruská vojenská agresia voči Ukrajine, sa zvýšil dopyt po včasnejšej a podrobnejšej európskej štatistike s väčšou periodicitou, ktorá je potrebná ako podklad pre rozhodovanie EÚ a zabezpečenie najlepšej možnej reakcie Únie na krízy, aj s ňou súvisiace očakávania.
- (4) V záujme riešenia čoraz väčších očakávaní týkajúcich sa včasnejšej a podrobnejšej európskej štatistiky s väčšou periodicitou, ako aj rýchlejšej a koordinovanejšej reakcie ESS na naliehavé štatistické požiadavky v čase krízy je potrebné nariadenie (ES) č. 223/2009 zmeniť. Účelom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby európska štatistika zostala relevantná tým, že sa zohľadnia meniace sa a náročnejšie požiadavky používateľov, najmä plným využitím potenciálu digitálnych zdrojov údajov a technológií, umožnením ich opätovného použitia na účely európskej štatistiky, zvýšením agility ESS a jeho schopnosti účinne a rýchlo reagovať na krízy a podporou zdieľania údajov a posilnením koordinácie medzi partnermi ESS.
- (5) S cieľom zohľadniť súčasnú realitu a digitálny vek, v ktorom ESS funguje, by sa do nariadenia (ES) č. 223/2009 malo zaviesť nové alebo aktualizované vymedzenie

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009 o európskej štatistike a o zrušení nariadenia (ES, Euratom) č. 1101/2008 o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev, nariadenia Rady (ES) č. 322/97 o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady 89/382/EHS, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 87, 31.3.2009, s. 164).

pojmov, aby sa objasnili pojmy „údaje“, „metaúdaje“, „držitelia údajov“, „opätovné použitie údajov“, „zdieľanie údajov“, „zdroj údajov“, „štatistika z viacerých zdrojov“, „použitie na štatistické účely“ a „kríza“.

- (6) Nedávna pandémia COVID-19 ukázala, že včasná, spoľahlivá a porovnateľná európska štatistika má z hľadiska účinnosti reakcie subjektov verejného sektora na núdzové situácie zásadný význam. ESS by preto mal mať možnosť urýchlene iniciovať koordinované opatrenia, ak sa najmä v čase krízy objavia naliehavé potreby údajov a štatistiky nad rámec pravidelného plánovania. V takejto situácii by držiteľ údajov mal na požiadanie sprístupniť údaje národnému štatistickému úradu alebo Komisii (Eurostatu), ak v súlade s pravidlami stanovenými v akte o údajoch¹⁰ preukážu výnimočnú potrebu použiť požadované údaje.
- (7) Prístup k novým zdrojom údajov, ktoré vznikajú ako vedľajšie produkty digitálnych služieb a internetu vecí (IoT), a ich opätovné použitie sa stáva nevyhnutným predpokladom na efektívnejšiu a menej nákladnú tvorbu včasnej a dostatočne podrobnej európskej štatistiky s vhodnou periodicitou. Preto by sa mal zabezpečiť prístup k novým zdrojom údajov vo všeobecnosti, a najmä k údajom v súkromnej držbe na účely rozvoja a tvorby európskej oficiálnej štatistiky na udržateľnom základe a v súlade so spravodlivými, jasnými a predvídateľnými pravidlami.
- (8) O prístup k novým zdrojom údajov, okrem iného najmä k údajom v súkromnej držbe, ESS dlhodobo žiadal, ako napríklad v pozičnom dokumente ESS z novembra 2017 o prístupe k údajom v súkromnej držbe, ktoré sú vo verejnom záujme („*Position Paper on access to privately held data which are of public interest*“), a pozičný dokument ESS o budúcom návrhu aktu o údajoch („*Position Paper on the future Data Act proposal*“) z júna 2021.
- (9) Opätovné použitie údajov v súkromnej držbe a iných nových zdrojov údajov by malo podliehať prísnyim právnym, technickým a procesným zárukám a ochranným opatreniam vrátane zachovania vysokej úrovne bezpečnosti, dôvernosti a rešpektovania súkromia, ako je už zakotvené v nariadení (ES) č. 223/2009. Možnosť požiadať o prístup k údajom v súkromnej držbe by mali mať len národné štatistické úrady, ktoré konajú vo vlastnom mene alebo v mene iného vnútroštátneho orgánu ESS, a Komisia (Eurostat), pričom by sa mala ako predpoklad stanoviť v ročnom pracovnom programe a mala by byť obmedzená na prípady, v ktorých sú požadované údaje na jednej strane potrebné na rozvoj a tvorbu európskej štatistiky a na druhej strane údaje nemožno jednoduchým spôsobom získať inak alebo ak by opätovné použitie údajov viedlo k značnému zníženiu zaťaženia držiteľov údajov a iných podnikov ako respondentov.
- (10) Žiadosti národných štatistických úradov alebo Komisie (Eurostatu) o údaje by mali byť transparentné a primerané z hľadiska rozsahu a úrovne podrobnosti. V tejto súvislosti treba špecifikovať a vysvetliť účel žiadosti, zamýšľané použitie požadovaných údajov, periodicitu a lehoty, v ktorých by sa údaje mali sprístupňovať, ako aj operačné podmienky týkajúce sa ich sprístupnenia.
- (11) Po požiadaní o údaje by národný štatistický úrad alebo Komisia (Eurostat) mali vyzvať držiteľa údajov na dialóg s cieľom určiť konkrétne parametre žiadosti o údaje, podmienky, opatrenia na kompenzáciu potenciálnych nákladov vzniknutých v súvislosti so sprístupnením údajov, ako aj všetky organizačné a technické opatrenia na

¹⁰ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o harmonizovaných pravidlách týkajúcich sa spravodlivého prístupu k údajom a ich používania (akt o údajoch) [COM(2022) 68 final].

ochranu dôvernosti údajov a obchodných tajomstiev s cieľom dohodnúť sa na týchto aspektoch. Ak sa do troch mesiacov nedohodnú, národný štatistický úrad alebo Komisia by mali mať možnosť prijať rozhodnutie, ktorým sa súkromnému držiteľovi údajov sprístupnenie údajov uloží. Ak držiteľ údajov úmyselne alebo z neobstaranosti nezašle požadované údaje v stanovenej lehote alebo zašle nesprávne, neúplné alebo zavádzajúce údaje, národný štatistický úrad alebo Komisia by mali mať možnosť účinným, primeraným a odrádzajúcim spôsobom sankcionovať, pričom sa vzhľadom na sledovaný verejný záujem zohľadní povaha, závažnosť, opakovanie a trvanie porušenia. Sankcie uložené národnými štatistickými úradmi by mali byť rovnocenné sankciám za porušenie podobných vnútroštátnych pravidiel. V súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie všetky rozhodnutia prijaté Komisiou podľa tohto nariadenia podliehajú preskúmaniu Súdny dvorom Európskej únie. Súdny dvor Európskej únie by mal mať v súlade s článkom 261 Zmluvy o fungovaní Európskej únie neobmedzenú právomoc, pokiaľ ide o pokuty uložené Komisiou.

- (12) Mala by sa podporovať aj ďalšia integrácia štatistiky a geopriestorových informácií s cieľom umožniť efektívnejšie využívanie zdrojov a lepšiu integráciu údajov rôznymi verejnými organizáciami a vytvárať nové štatistické výstupy, ako sú priestorová analýza a vizualizácia a šírenie údajov. Vďaka tomu sa podporí rozhodovanie a monitorovanie politických cieľov na úrovni Únie aj na vnútroštátnej úrovni.
- (13) Treba zabezpečiť, aby vnútroštátne verejné subjekty zodpovedné za administratívne zdroje údajov, ktoré sú relevantné pre rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky, umožnili národným štatistickým úradom bezplatný prístup k týmto údajom, ich opätovné použitie a integráciu, a to včas a s dostatočnou periodicitou na účely tvorby a zasielania štatistiky Komisii (Eurostatu) v rámci lehôt a v súlade s požiadavkami na kvalitu stanovenými v právnych predpisoch Únie v oblasti štatistiky.
- (14) Ak činnosti, ktoré sa majú vykonať podľa tohto nariadenia, zahŕňajú spracúvanie osobných údajov, takéto spracúvanie by malo byť v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ o ochrane osobných údajov, konkrétne s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725¹¹ a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679¹². V súlade so zásadou minimalizácie údajov stanovenou v uvedených nariadeniach by sa údaje poskytované podľa tohto nariadenia mali zvyčajne agregovať do takej miery, aby nebolo možné identifikovať jednotlivcov.
- (15) Na spracúvanie osobných údajov národnými štatistickými orgánmi na účely oficiálnych štatistík, ktoré sa považuje za spracúvanie vo verejnom záujme, by sa mali vzťahovať výnimky a mali by byť predmetom primeraných záruk v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679. Napríklad ďalšie spracúvanie osobných údajov na štatistické účely by sa nemalo považovať za nezlučiteľné s pôvodnými účelmi, na ktoré boli zozbierané. Osobitné záruky, ktoré by sa mali v tejto súvislosti uplatňovať, ak sa pri zdieľaní údajov podľa tohto nariadenia vyžaduje spracúvanie osobných údajov, zahŕňajú zásady obmedzenia účelu, minimalizácie údajov, minimalizácie uchovávaní a integrity a dôvernosti, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2016/679. Na

¹¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1);

tento účel by sa údaje mali zdieľať s použitím technológií na zvyšovanie súkromia, ktoré sú osobitne určené na realizáciu týchto zásad.

- (16) Aby bolo možné byť lídrom pri postupnej integrácii nových technológií a nových poznatkov, a tým zabezpečiť nepretržitú relevantnosť európskej štatistiky, by sa mali stanoviť pravidlá, na základe ktorých by ESS v rámci spoločného úsilia mohol rozvíjať štatistiku v určitých oblastiach s cieľom integrovať ju do pravidelnej tvorby európskej štatistiky. Aj keď táto štatistika nemusí nevyhnutne spĺňať všetky kritériá kvality stanovené v článku 12 ods. 1 nariadenia (ES) č. 223/2009, mala by sa považovať za európsku štatistiku.
- (17) Národné štatistické úrady by mali v snahe neustále inovovať a rozvíjať nové štatistické výstupy v čo najväčšej miere zohľadňovať potreby používateľov vyjadrené najmä prostredníctvom vnútroštátnych rád používateľov štatistiky. Na úrovni Únie by Komisia mala informovať Európsky poradný výbor pre štatistiku (ESAC) zriadený rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 234/2008/ES¹³ ako hlavný orgán Únie zastupujúci používateľov, respondentov a tvorcov európskej štatistiky o tom, ako zohľadnila stanoviská ESAC, najmä pokiaľ ide o rozvoj novej európskej štatistiky.
- (18) Štatistické orgány by mali na vnútroštátnej aj európskej úrovni podporovať aj silnú, štruktúrovanú a trvalú interdisciplinárnu spoluprácu s akademickými a výskumnými inštitúciami, najmä pri rozvoji novej štatistiky, testovaní nových metód a technológií a podpore inovácií a experimentovania.
- (19) Vzhľadom na dôveryhodnosť národných štatistických úradov a ich vysokú technickú odbornosť v oblasti správy údajov, kvality a ochrany údajov by sa členské štáty mali v súlade so zásadou subsidiarity nabádať, aby národným štatistickým úradom prideliли určité funkcie vo vnútroštátnych rámcoch správy údajov vrátane funkcií stanovených v akte o správe údajov, s cieľom podporiť integráciu a interoperabilitu údajov, opis metaúdajov, zabezpečenie kvality a stanovenie štandardov. V tejto súvislosti by sa malo v prípade potreby potvrdiť a posilniť zapojenie národných štatistických úradov do počiatočného plánovania, ďalšieho rozvoja a ukončenia využívania administratívnych záznamov, aby sa okrem iného zabezpečila konzistentnosť a kvalita údajov a minimalizovalo spravodajské zaťaženie.
- (20) Údaje, ktoré sú v súlade so zákonom dostupné verejnosti, by sa nemali považovať za dôverné, ak sa používajú na štatistické účely.
- (21) Aby boli k dispozícii včasnejšie údaje na úrovni Únie, Komisia (Eurostat) by mala mať možnosť šíriť európsku štatistiku členských štátov hneď po jej zverejnení na vnútroštátnej úrovni, a to aj v prípade, že sa tak stalo pred lehotami na poskytnutie štatistiky, ktoré sú stanovené v príslušných odvetvových právnych predpisoch Únie.
- (22) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zmena právneho rámca pre rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov konzistentnosti a porovnateľnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (23) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci, pokiaľ ide o prechodné štatistické

¹³ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 234/2008/ES z 11. marca 2008, ktorým sa zriaďuje Európsky poradný výbor pre štatistiku, a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 91/116/EHS (Ú. v. EÚ L 73, 15.3.2008, s. 13),

opatrenia, ktoré sa majú prijať, vrátane príslušných požiadaviek týkajúcich sa príslušného časového rozpätia, periodicity a kvality, a pokiaľ ide o všeobecné technické podmienky pre sprístupnenie údajov v súkromnej držbe národným štatistickým úradom a Komisii (Eurostatu) a technické aspekty zdieľania údajov medzi štatistickými orgánmi. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹⁴.

(24) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725¹⁵ sa uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal [xxx] svoje stanovisko.

(25) Uskutočnili sa konzultácie s Výborom pre Európsky štatistický systém (ESS),

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmeny nariadenia (ES) č. 223/2009

Nariadenie (ES) č. 223/2009 sa mení takto:

1. Článok 3 sa mení takto:

a) Vkladajú sa tieto body 4a, 4b, 4c, 4d a 4e:

„4a. „údaje“ sú všetky digitálne alebo nedigitálne formy aktov, skutočností alebo informácií;

4b. „metaúdaje“ sú akékoľvek údaje, ktoré definujú a opisujú iné údaje a procesy alebo sa týmto spôsobom používajú;

4c. „držiteľ údajov“ je právnická alebo fyzická osoba, ktorá má v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi Únie alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi, ktorými sa vykonáva právo Únie, právo alebo schopnosť sprístupniť určité údaje;

4d. „opätovné použitie údajov“ je použitie údajov, ktoré držiteľia údajov uchovávajú a sprístupňujú na účely rozvoja, tvorby a šírenia európskej štatistiky, národnými štatistickými úradmi a Komisiou (Eurostatom);

4e. „zdieľanie údajov“ je poskytovanie údajov alebo povolenie na opätovné použitie údajov určitým štatistickým orgánom inému štatistickému orgánu na účely spoločného alebo individuálneho použitia takýchto údajov na štatistické účely;“

b) Vkladajú sa tieto body 5a, 5b a 5c:

„5a. „zdroj údajov“ je zdroj poskytujúci údaje, ktoré sú samy osebe alebo v kombinácii s údajmi z iných zdrojov relevantné pre rozvoj a tvorbu štatistiky vrátane zisťovaní, sčítaní, administratívnych záznamov alebo údajov, ktoré na požiadanie sprístupňujú držiteľia údajov;

5b. „prístup k údajom“ je spracúvanie údajov, ktoré poskytol súkromný držiteľ údajov, národným štatistickým úradom alebo Komisiou (Eurostatom) v súlade s osobitnými

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

technickými, právnymi alebo organizačnými požiadavkami bez toho, aby sa nevyhnutne vyžadoval prenos alebo sťahovanie takýchto údajov;
5c. „štatistika z viacerých zdrojov“ je štatistika, ktorá sa rozvíja alebo zostavuje na základe rôznych zdrojov údajov vrátane modelovacích techník;“

c) Bod 8 sa nahrádza takto:

„8. „použitie na štatistické účely“ je výhradné použitie na rozvoj a tvorbu štatistických výsledkov a analýz, a to aj na súvisiace výskumné a vedecké činnosti, alebo na stanovenie opôr výberu;“;

d) Vkladá sa tento bod 8a:

„8a „kríza“ je situácia s rozsiahlym vplyvom alebo politickým významom, v dôsledku ktorej vzniká okamžitý a nepredvídaný dopyt po európskej štatistike;“.

2. Vkladá sa tento článok 16a:

*„Článok 16a
Štatistická reakcia na krízu*

1. Komisia (Eurostat) preskúma prechodné štatistické opatrenia a v relevantnom prípade ich prijme v súlade s postupmi stanovenými v tomto článku, ak sú splnené obe tieto podmienky:

a) treba reagovať na naliehavé informačné potreby, ktoré vznikajú v dôsledku krízy a po aktivovaní existujúcich alebo budúcich núdzových mechanizmov v súlade s právnymi aktmi Únie; medzi tieto mechanizmy patrí napríklad:

- i) dočasná ochrana podľa smernice Rady 2001/55/ES¹⁶;
- ii) mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany podľa rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady 1313/2013/EÚ¹⁷;
- iii) núdzová podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2016/369¹⁸;
- iv) núdzový rámec podľa nariadenia Rady (EÚ) 2022/2372¹⁹;
- v) mechanizmus korekcie trhu podľa nariadenia Rady (EÚ) 2022/2578²⁰;
- vi) núdzový režim podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) xx/xx (*má sa prijať*)²¹;

b) uvedené naliehavé informačné potreby nie je možné uspokojiť v rámci európskeho štatistického programu.

¹⁶ Smernica Rady 2001/55/ES z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov (Ú. v. ES L 212, 7.8.2001, s. 12).

¹⁷ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 924).

¹⁸ Nariadenie Rady (EÚ) 2016/369 z 15. marca 2016 o poskytovaní núdzovej podpory v rámci Únie (Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2016, s. 1).

¹⁹ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/2372 z 24. októbra 2022 o rámci opatrení na zabezpečenie dodávok prostriedkov zdravotníckych protiopatrení dôležitých v krízovej situácii v prípade núdzovej situácie v oblasti verejného zdravia na úrovni Únie (Ú. v. EÚ L 314, 6.12.2022, s. 64).

²⁰ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/2578 z 22. decembra 2022, ktorým sa zavádza mechanizmus korekcie trhu na ochranu občanov Únie a hospodárstva pred nadmerne vysokými cenami (Ú. v. EÚ L 335, 29.12.2022, s. 45).

²¹ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje nástroj núdzovej pomoci pre jednotný trh a zrušuje sa nariadenie Rady (ES) č. 2679/98 [COM(2022) 459 final].

2. Prechodné štatistické opatrenia uvedené v odseku 1 vykonáva Komisia (Eurostat) na úrovni Únie a môžu zahŕňať:
 - a) zostavovanie európskej štatistiky na základe nových zberov údajov;
 - b) poskytovanie nových štatistických ukazovateľov a poznatkov založených na existujúcich údajoch;
 - c) rozvoj harmonizovaných štatistických metodík a súvisiacich metodických usmernení s cieľom zabezpečiť, aby boli štatistiky medzi členskými štátmi porovnateľné a konzistentné;
 - d) iné koordinované opatrenia na úrovni Únie, ktorých cieľom je poskytnúť včasnú a relevantnú štatistickú reakciu na určitú situáciu.
3. Pri posudzovaní potreby prechodných štatistických opatrení Komisia (Eurostat) bezodkladne informuje Výbor pre ESS, konzultuje s ním a zohľadňuje jeho odborné usmernenia.
4. Národné štatistické úrady sa môžu samostatne a na dobrovoľnom základe rozhodnúť zúčastniť sa na týchto prechodných štatistických opatreniach, ale spolu s Komisiou (Eurostatom) zabezpečia relevantnosť a dostatočné pokrytie týchto opatrení na úrovni Únie. Pri účasti na prechodných štatistických opatreniach musia národné štatistické úrady dodržiavať spoločné časové rozpätie, periodicitu a požiadavky na kvalitu vnútroštátnych údajov, ktoré sa majú poskytovať Komisii (Eurostatu).
5. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť prechodné štatistické opatrenia a postup ich vykonávania vrátane príslušného časového rozpätia, periodicity a požiadaviek na kvalitu, ktoré majú uplatňovať národné štatistické úrady zúčastňujúce sa na prechodnom štatistickom opatrení. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 27 ods. 2.
6. Opatrenia prijaté podľa odseku 5 zostávajú v platnosti najviac na obdobie 24 mesiacov“.
3. V článku 17a sa názov nahrádza takto:

„Prístup k administratívnym záznamom, ich opätovné použitie a integrácia na rozvoj a tvorbu európskej štatistiky“.
4. V článku 17a sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Vnútroštátne verejné subjekty zodpovedné za administratívne zdroje údajov relevantné pre rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky umožnia národným štatistickým úradom a iným vnútroštátnym orgánom uvedeným v článku 4 bezplatný prístup k týmto údajom a príslušným metaúdajom, ich opätovné použitie a integráciu, a to včas a s dostatočnou periodicitou na účely tvorby a zasielania štatistiky Komisii (Eurostatu) v rámci lehôt a v súlade s požiadavkami na kvalitu stanovenými v právnych predpisoch Únie v oblasti štatistiky.“
5. V článku 17a sa vkladá tento odsek 2a:

„2a. Na účely tohto nariadenia sa Komisii (Eurostatu) na požiadanie včas umožní prístup k relevantným údajom a metaúdajom z databáz a systémov interoperability, ktoré spravujú orgány a agentúry Únie, a ich opätovné použitie a integrácia bez toho, aby boli dotknuté akty Únie, ktorými sa tieto databázy a systémy interoperability zriaďujú.“

Na tento účel Komisia (Eurostat) spolupracuje s príslušnými orgánmi a agentúrami Únie s cieľom určiť požadované individuálne prispôbené údaje a metaúdaje, operačné postupy opätovného použitia údajov a nevyhnutnú fyzickú a logickú ochranu.“

6. V článku 17a sa odsek 5 nahrádza takto:

„5. Národné štatistické úrady a vlastníci administratívnych záznamov stanovujú potrebné mechanizmy spolupráce. Uvedené mechanizmy poskytujú národným štatistickým úradom aj možnosť vykonávať kontroly kvality údajov a vytvárať štatistické opory výberu na základe príslušných administratívnych záznamov.“

7. Vkladajú sa tieto články 17b, 17c, 17d, 17e a 17f:

„Článok 17b

Povinnosť súkromných držiteľov údajov sprístupniť údaje na účely rozvoja a tvorby európskej štatistiky

1. Bez toho, aby boli dotknuté spravodajské povinnosti stanovené v odvetvových štatistických právnych predpisoch Únie ani povinnosť držiteľov údajov sprístupniť údaje na základe mimoriadnej potreby v súlade s aktom o údajoch, národný štatistický úrad alebo Komisia (Eurostat) môžu požiadať súkromného držiteľa údajov, aby sprístupnil údaje a príslušné metaúdaje na účely rozvoja a tvorby európskej štatistiky, ak sa v ročnom pracovnom programe stanovili tieto podmienky:
 - a) požadované údaje sú potrebné na rozvoj a tvorbu európskej štatistiky a
 - b) údaje nemožno ľahko získať alternatívnymi prostriedkami, ako sú zisťovania alebo opätovné použitie administratívnych záznamov, alebo ich opätovné použitie povedie k značnému zníženiu zaťaženia držiteľov údajov a iných podnikov ako respondentov.
2. Národný štatistický úrad môže ako koordinátor národného štatistického systému predložiť žiadosť o údaje súkromnému držiteľovi údajov v mene iného vnútroštátneho orgánu, ak sú požadované údaje potrebné pre európsku štatistiku, ktorú rozvíja a zostavuje uvedený iný vnútroštátny orgán.
3. Národné štatistické úrady a Komisia (Eurostat) spolupracujú a vzájomne si pomáhajú s cieľom zabrániť nadmernému počtu žiadostí adresovaných súkromným držiteľom údajov a určiť, kto má predkladať žiadosti o údaje. Žiadosť o údaje predkladá súkromnému držiteľovi údajov Komisia (Eurostat) po dohode s národnými štatistickými úradmi, ak je takýto spôsob efektívnejší, napríklad v prípade držiteľov údajov pôsobiacich v rámci celej Únie.
4. Komisia (Eurostat) môže po dohode s národnými štatistickými úradmi zriadiť bezpečnú infraštruktúru na uľahčenie ďalšieho zdieľania údajov, ktoré boli sprístupnené v súlade s odsekom 2 s národnými štatistickými úradmi.
5. Tento článok sa nevzťahuje na malé podniky a mikropodniky vymedzené v článku 2 prílohy k odporúčaniam Komisie 2003/361/ES²².

²² Odporúčanie Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení mikropodnikov, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36).

Článok 17c

Žiadosti o údaje a podmienky pre sprístupnenie údajov na účely rozvoja a tvorby európskej štatistiky

1. Pri žiadaní o údaje v súlade s článkom 17b národné štatistické úrady alebo Komisia (Eurostat):
 - a) špecifikujú, ktoré údaje požadujú;
 - b) preukážu štatistickú potrebu, v súvislosti s ktorou sa údaje požadujú v súlade s článkom 17b ods. 1;
 - c) špecifikujú periodicitu, s akou sa majú údaje sprístupňovať, a lehoty, v ktorých sa majú údaje sprístupňovať;
 - d) špecifikujú operačné podmienky týkajúce sa sprístupňovania údajov;
 - e) vyzvú držiteľa údajov na dialóg podľa odseku 3.
2. Žiadosti o údaje uvedené v odseku 1:
 - a) rešpektujú zásadu minimalizácie údajov a sú primerané štatistickej potrebe z hľadiska úrovne podrobnosti, objemu a periodicity údajov;
 - b) sa týkajú, pokiaľ to je možné, iných ako osobných údajov.
3. Na základe žiadosti o údaje uvedenej v odseku 1 sa uskutoční dialóg medzi národným štatistickým úradom alebo Komisiou (Eurostatom) a príslušným držiteľom údajov, aby sa prediskutovali aspekty, ako je úroveň agregácie údajov, lehota a podmienky pre poskytovanie údajov, opatrenia týkajúce sa ochrany bezpečnosti a dôvernosti, ako aj aspekty prípadnej náhrady nákladov s cieľom dohodnúť sa na týchto aspektoch.
4. Ak sa do troch mesiacov od oznámenia žiadosti o údaje uvedenej v odseku 1 nedosiahne žiadna dohoda, národný štatistický úrad alebo Komisia môžu požiadať súkromného držiteľa údajov o sprístupnenie údajov na základe rozhodnutia. Rozhodnutie musí byť špecifické, ako sa vyžaduje podľa odseku 1 písm. a) až d), a musí zohľadňovať body, v prípade ktorých prípadne došlo počas dialógu s držiteľom údajov k zblíženiu názorov. Rozhodnutie môže zahŕňať aj náhradu pre súkromného držiteľa údajov, ktorá nesmie presiahnuť hraničné náklady súvisiace s prípravou potrebnou na sprístupnenie údajov. Lehota na sprístupnenie údajov nesmie byť kratšia ako 15 dní. Pred prijatím rozhodnutia národný štatistický úrad alebo Komisia umožnia držiteľovi údajov, aby bol vypočutý v súvislosti s opatreniami, ktoré národný štatistický úrad alebo Komisia zamýšľajú prijať. V rozhodnutí sa uvedú pokuty stanovené v odseku 6 a prostriedky nápravy voči nim.
5. Bez toho, aby boli dotknuté spravodajské povinnosti stanovené v odvetvových štatistických právnych predpisoch Únie, držiteľ údajov sprístupní príslušné údaje národnému štatistickému úradu alebo Komisii (Eurostatu) v lehote stanovenej v rozhodnutí podľa odseku 4 tohto článku.
6. Členské štáty a Komisia prijmú vhodné opatrenia na zabezpečenie účinného presadzovania rozhodnutí prijatých v súlade s odsekom 4. Uvedené opatrenia môžu zahŕňať uloženie pokút, ak súkromný držiteľ údajov úmyselne alebo z nedbanlivosti neposkytne údaje požadované rozhodnutím v stanovenej lehote alebo poskytne nesprávne, neúplné alebo zavádzajúce údaje. Pri stanovovaní výšky pokút členský štát a Komisia zohľadnia povahu, závažnosť, trvanie porušenia a či ide o opakujúcu sa situáciu.

7. S cieľom dosiahnuť súlad s odsekom 6 môže Komisia prijať rozhodnutia o uložení pokút v maximálnej výške 25 000 EUR. Ak sa situácia v priebehu troch rokov opakuje, môže pokuta dosiahnuť 50 000 EUR. Komisia môže vydať usmernenia na výpočet pokuty.
8. Komisia môže prijať rozhodnutie o uložení pokuty do jedného roka od uplynutia lehoty na predloženie údajov stanovenej v jej rozhodnutí podľa odseku 4, ak držiteľ údajov nepredloží žiadne údaje, alebo do jedného roka od predloženia nesprávnych, neúplných alebo zavádzajúcich údajov.

Právomoc Komisie vymáhať rozhodnutia, ktorými sa ukladá pokuta, podlieha premlčacej lehote päť rokov. Lehota začína plynúť dňom, keď sa rozhodnutie stalo právoplatným.
9. Pred prijatím rozhodnutia podľa tohto článku odseku 6 poskytnú členské štáty a Komisia držiteľovi údajov možnosť byť vypočutý v súvislosti s predbežnými zisteniami a opatreniami, ktoré členský štát alebo Komisia zamýšľajú s ohľadom na predbežné zistenia prijať.
10. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví všeobecné technické podmienky pre sprístupnenie údajov podľa tohto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 27 ods. 2.

Článok 17d

Preskúmanie rozhodnutí, ktorými sa ukladajú pokuty, Súdnym dvorom Európskej únie

Podľa článku 261 ZFEÚ má Súdny dvor Európskej únie neobmedzenú právomoc preskúmať rozhodnutia, ktorými Komisia uložila pokuty. Uloženú pokutu môže zrušiť, znížiť alebo zvýšiť.

Článok 17e

Povinnosti národných štatistických úradov a Komisie (Eurostatu) pri opätovnom použití údajov sprístupnených na účely rozvoja a tvorby európskej štatistiky

1. Národné štatistické úrady a Komisia (Eurostat) používajú údaje sprístupnené na rozvoj a tvorbu európskej štatistiky v súlade s článkom 17b:
 - a) výlučne na štatistické účely;
 - b) v súlade so zásadami štatistickej dôvernosti a efektívnosti vynaložených nákladov a
 - c) s povinnosťou nezdieľať ich s tretími stranami, pokiaľ s tým držiteľ údajov nesúhlasil.
2. Národné štatistické úrady a Komisia (Eurostat):
 - a) prijímú vhodné opatrenia na ochranu štatistickej dôvernosti a obchodných tajomstiev a na ochranu ďalších oprávnených záujmov súkromných držiteľov údajov, a to aj v súvislosti s nákladmi a úsilím spojeným so sprístupňovaním údajov;
 - b) zavedú, pokiaľ je spracúvanie osobných údajov nevyhnutne potrebné, technické a organizačné opatrenia, ktorými sa zaručia práva a slobody dotknutých osôb.
3. Odseky 1 a 2 tohto článku sa uplatňujú na iný vnútroštátny orgán, ktorý dostal údaje na základe žiadosti predloženej v jeho mene národným štatistickým úradom v súlade s článkom 17b ods. 2.

4. Komisia (Eurostat) zverejní opis hlavných kategórií nákladov v súvislosti so spracovaním údajov, na ktoré sa môže držiteľovi údajov poskytnúť náhrada, a metodiku výpočtu týchto nákladov.

Článok 17f
Zdieľanie údajov v ESS

1. Údaje sa zdieľajú medzi národnými štatistickými úradmi a medzi národnými štatistickými úradmi a Komisiou (Eurostatom) výlučne na štatistické účely a na zlepšenie kvality európskej štatistiky.
2. Údaje sa zdieľajú na žiadosť národného štatistického úradu alebo Komisie (Eurostatu), ak je to relevantné a potrebné. Údaje sa zdieľajú aj vtedy, keď žiadosť predloží národný štatistický úrad v mene iného vnútroštátneho orgánu a údaje sa používajú výlučne na štatistické účely a na zlepšenie kvality európskej štatistiky, ktorú rozvíja a zostavuje uvedený iný vnútroštátny orgán.
3. Národné štatistické orgány a v relevantnom prípade iné vnútroštátne orgány, ktoré sa zúčastňujú na zdieľaní údajov v rámci ESS, poskytnú všetky potrebné záruky týkajúce sa fyzickej a logickej ochrany dôvernosti údajov. Komisia (Eurostat) zriadi bezpečnú infraštruktúru na uľahčenie zdieľania údajov. Národné štatistické úrady a v relevantnom prípade iné vnútroštátne orgány môžu používať uvedenú bezpečnú infraštruktúru na zdieľanie údajov na účely uvedené v odseku 1.
4. Ak ide o dôverné údaje v zmysle článku 3 tohto nariadenia alebo osobné údaje vymedzené v nariadeniach (EÚ) 2016/679 a (EÚ) 2018/1725, zdieľanie takýchto údajov je povolené a môže sa uskutočňovať dobrovoľne, ak spĺňa všetky tieto podmienky:
 - a) uskutočňuje sa na základe žiadosti odôvodňujúcej potrebu zdieľať údaje v každom individuálnom prípade, najmä pokiaľ ide o otázky kvality, ktoré sa majú špecificky riešiť;
 - b) je založené na technológiách na zvyšovanie súkromia, ktoré sú špeciálne navrhnuté tak, aby boli v súlade s nariadeniami (EÚ) 2016/679 a (EÚ) 2018/1725, najmä pokiaľ ide o obmedzenie účelu, minimalizáciu údajov, minimalizáciu uchovávaní, integritu a dôvernosť;
 - c) nemá vplyv na kapitolu V tohto nariadenia.
5. Údaje požadované podľa tohto článku sa netýkajú otázok národnej bezpečnosti a vojenských záležitostí.
6. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví technické aspekty zdieľania údajov medzi štatistickými úradmi uvedenými v tomto článku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 27 ods. 2.
7. Týmto článkom nie je dotknutý článok 21 tohto nariadenia.“
8. Vkladá sa táto kapitola IIIa:

„KAPITOLA IIIa
ROZVOJ EURÓPSKEJ ŠTATISTIKY

Článok 17 g
Štatistika v procese rozvoja

1. Národné štatistické úrady, iné vnútroštátne orgány a Komisia (Eurostat) sa usilujú neustále inovovať a rozvíjať nové štatistické výstupy a poznatky založené na všetkých dostupných zdrojoch údajov a využívať najmodernejšie technológie s cieľom integrovať ich do pravidelnej tvorby európskej štatistiky.
2. Európska štatistika sa rozvíja v plnom súlade so štatistickými zásadami stanovenými v článku 2 ods. 1. Štatistika v procese rozvoja nemusí nevyhnutne spĺňať všetky kritériá kvality stanovené v článku 12 ods. 1.
3. Komisia (Eurostat) so súhlasom národných štatistických úradov zverejňuje rozvíjanú európsku štatistiku a výslovne uvedie, že táto štatistika je v procese rozvoja.
4. Komisia (Eurostat) môže v úzkej spolupráci s Výborom pre ESS iniciovať koordinovaný rozvoj nových štatistických výstupov a poznatkov v rámci ESS. Tieto štatistické výstupy a poznatky sa zahrnú do ročného pracovného programu a vykonávajú sa prostredníctvom individuálnych štatistických opatrení uvedených v článku 14 ods. 1.“
9. V článku 18 sa vkladá tento odsek 4:
„4. Komisia (Eurostat) môže použiť európsku štatistiku, ktorú členské štáty na vnútroštátnej úrovni zverejnia pred lehotami stanovenými v príslušných odvetvových právnych predpisoch, a šíriť túto štatistiku skôr ako v čase stanovenom v uvedených odvetvových právnych predpisoch za predpokladu, že je v súlade s vymedzením pojmov a klasifikáciou.“
10. Článok 25 sa nahrádza takto:

*„Článok 25
Verejne dostupné údaje*

Údaje, ktoré sú v súlade so zákonom dostupné verejnosti, sa nepovažujú za dôverné, ak sa použijú na štatistické účely.“

11. Vkladá sa tento článok 26a:

*„Článok 26a
Príspevok k novým vnútroštátnym rámcom správy údajov*

1. V súlade so zásadou subsidiarity môžu NŠÚ na vnútroštátnej úrovni prevziať funkcie stanovené vo vnútroštátnych rámcoch správy údajov s cieľom podporiť integráciu a interoperabilitu údajov, opis metaúdajov, zabezpečenie kvality a stanovenie noriem; okrem toho môžu prevziať iné úlohy a funkcie stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/868²³ a identifikovať nové zdroje údajov, ktoré by sa mohli použiť na rozvoj a tvorbu štatistiky.
 2. Vykonávanie takýchto funkcií národnými štatistickými úradmi musí byť v súlade so štatistickými zásadami stanovenými v článku 2 ods. 1.“
12. Vkladá sa tento článok 27a:

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/868 z 30. mája 2022 o európskej správe údajov a o zmene nariadenia (EÚ) 2018/1724 (akt o správe údajov) (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 1).

„Článok 27a
Hodnotenie a preskúmanie

Do [piatich rokov nadobudnutí účinnosti tohto pozmeňujúceho nariadenia] Komisia vykoná hodnotenie tohto nariadenia a Európskemu parlamentu a Rade predloží správu s hlavnými zisteniami. V uvedenom hodnotení predovšetkým posúdi:

- a) štatistickú reakciu na krízu podľa článku 16a;
- b) povinnosť držiteľov údajov umožniť opätovné použitie ich údajov na účely európskej štatistiky v súlade s článkami 17b, 17c, 17d a 17e;
- c) zdieľanie údajov v ESS podľa článku 17f;
- d) rozvoj európskej štatistiky podľa kapitoly IIIa.“

Článok 2
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament

Za Radu

predsedníčka

predseda/predsedníčka